«Un popor mare nu are dreptul să vorbească cu un popor mic avînd arma în mînă»

Așa am vrea noi să fie, pașnici din firea noastră, așa ar vrea să fie și ziariștii ruși, veniți la sfîrșitul săptămînii trecute în Moldova, dacă să-i credem pe cuvînt. În drum spre Chișinău, în avionul firmei «Mals» ce a sponsorizat călătoria celor aproape 60 de ziariști de la mass-media Rusiei, toți păreau a fi bine dispuși în așteptarea unor întîlniri interesante și a degustației vinului moldovenesc. V. Simonov, redactorul-adjunct la «Komsomoliskaia pravda», cu care m-am pomenit alături în avion, era absolut sigur că astfel de călătorii au o mare importanță pentru ziariști. Deși «K. P.» își are corespondentul său la Chișinău, a căror informații nu întotdeauna sînt obiective, redacția ar vrea să-și facă părerea proprie despre evenimentele din Moldova.

Erau în avion și vreo cîțiva mai morocănoși, printre care și redactorul-adjunct de la «Moskovskie novosti», A. Kabakov (mare vedetă acum la Moscova după succesul piesei sale «Nevozvrașcenețî»).

— În această călătorie se simte duhul perioadei de stagnare. Cu cît e mai de masă acțiunea, cu atît e mai bine. Nu demult am fost în Azerbaidjan la Elcibei, în Alma-Ata. Erau doar cîțiva redactori și redactori-adjuncți. Aici sîntem prea mulți.

Un morocănos mai tînăr, I. Rotari (avînd un nume de familie moldovenesc, nu are nimic comun cu Moldova), de la ziarul popular «Nezavisimaia gazeta», comparînd călătoria în Moldova cu cea din Kîrgîzstan, unde ziariștii au plătit și avionul, și cazarea, a observat că autoritățile noastre, organizîndu-le pe gratis vizita, parcă ar vrea să-i cumpere pe ziariști. Dar nu mai sînt atît de naivi organizatorii pentru ca să creadă că pot cumpăra cu o masă elita ziaristicii rusești. Drept exemplu pot servi «prietenii» noștri de la Ostankino,care s-au dovedit a fi cei mai neînduplecați.

La întîlnirile, pe care le-au avut cu Președintele Republicii, cu Prim-Ministrul, prin raioane, la «masa rotundă» cu reprezentanții societăților de cultură, cu refugiații, au auzit multe obiecții critice la adresa lor. La întoarcere, supărați, îmi spuneau: «Să știți că nu ne-am schimbat părerea. Sîntem criticați și de voi, și de cei din Transnistria, care ne mai și numesc «trădători». Vom da și pe viitor materiale și din partea stîngă, și din partea dreaptă a Nistrului. Noi sîntem nepărtinitori».

O teză discutabilă, mai ales aici, în Moldova.

Conducerea Moldovei, ambasada noastră de la Moscova în persoana domnilor P. Lucinschi, A. Adrievschi a organizat un bun program pentru oaspeții noștri. Ei au avut o conferință de presă cu domnul M. Snegur, Președintele Republicii, s-au întîlnit cu domnul Sangheli, Prim-Ministrul Moldovei, au fost prin raioanele Briceni, Hîncești, Grigoriopol, Ciadîr-Lunga, la Bender și Tiraspol, s-au întîlnit cu colegii lor din Moldova, au fost la unele școli din Chișinău, la fabrica de confecții, la A.P. «Microprovod». La sfîrșitul celor două zile m-am apropiat din nou de L. Rotari pentru a-i auzi părerea după călătorie.

— Am vorbit cu colegii mei și toți au recunoscut că într-un timp atît de scurt e greu să-ți faci o părere despre republică. Cele mai interesante au fost vizitele în raioane. Se vedea că oamenii spun ceea ce gîndesc, deci nu erau pregătiți în mod special. Pentru mine cea mai mare reușită e obținerea unui interviu cu M. Snegur, pentru care mă mai reții o zi la Chișinău.

Domnul Kabakov era sub impresia figurii odioase a generalului Lebedi, pe care l-a văzut la Tiraspol.

— Acesta e primul general sovietic (să-i numim pe toți sovietici, căci nimeni din politicienii de astăzi nu merită să nu fie numit sovietic) care are ținută de general, și nu de secretar de partid. El nu e prost, vorbește concret, logic, are înfățișare impunătoare.

Acesta e un viitor dictator. El insuflă groază, dar în nici un caz dezgust. Pentru Rusia e unul din variantele posibile de dictatori și pot să vă asigur că nu e cel mai rău. În ceea ce privește Moldova, vă înțeleg bine emoțiile, avîndu-l alături pe generalul Lebedi.

Domnul V. Volin, redactorul-șef al ziarului «Megapolis Express», a ținut să completeze.

— Cele mai puternice impresii din această călătorie sînt și cele mai triste. Prin forța și agresivitatea sa generalul Lebedi reprezintă aici Rusia. Acesta-i un lucru periculos și strașnic. Un popor mare nu are dreptul să vorbească cu unul mai mic avînd arma în mînă.

Un adevăr pe care sperăm să-l înțeleagă toți ziariștii ruși, iar prin intermediul lor — și politicienii marii Rusii.

Liliana CIOBANU